

MAKALE HAKKINDA

Geliş:

HAZİRAN 2017

Kabul:

AĞUSTOS 2017

MESLEK YÜKSEKOKULU İNŞAAT TEKNOLOJİSİ PROGRAMI ÖĞRETİM PLANLARININ ÜNİVERSİTELER ARASI FARKLILIKLARI VE SEKTÖR BEKLENTİLERİ

INTERUNIVERSITY DIFFERENCES IN TEACHING PLANS OF VOCATIONAL SCHOOL CONSTRUCTION TECHNOLOGY PROGRAM AND SECTOR EXPECTATIONS

Serkan Öktem^a, Sualp Deniz^b

ÖZ

Ülkemizde inşaat sektöründeki hızlı gelişme, meslek yüksekokullarının inşaat teknolojisi programlarına olan talebi artırmıştır. Birçok üniversitenin inşaat teknolojisi programının kontenjanları dolu durumdadır. Buna karşılık bu bölümde okutulan derslerin sektörün beklentilerini karşılayıp karşılamadığı önemli bir sorudur. İnşaat teknolojisi öğretim planlarının üniversiteler arasında farklılıklar göstermesi mezun olan öğrenciler arasında önemli nitelik farkına sebep olmaktadır. İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalar, kamu kurumları ise çağın gerektirdiği nitelikteki ara elemana ulaşamamaktan şikâyet etmektedirler.

Bu çalışmada on adet üniversitenin meslek yüksekokulu inşaat teknolojisi programları öğretim planları arasındaki farklılıklar incelenecektir. Ayrıca sektör temsilcileri ile yapılan değerlendirmeler ışığında öğretim planlarının ihtiyaca cevap verip veremediği sorularının cevabı aranmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Teknolojisi, Öğretim Planı, Sektör Beklentileri

ABSTRACT

The rapid development in the construction sector in our country has increased the demand for construction technology programs of vocational schools. Many universities are full of quotas for the construction technology program. On the other hand, the courses taught in this department are an important question that whether the industry meets expectations or not. Construction technology teaching plans that differ between universities leads to a significant difference in quality among the students who have graduated. Firms operating in the construction sector and public institutions complain that they can not reach the intermediate staff required by the times.

In this study, the differences among ten universities' vocational school construction technology program teaching plans were examined. In addition, in the light of the appreciations made with the sector representatives, the answer to the question of whether the teaching plans could respond adequately was searched.

Keywords: Construction Technology, Teaching Plan, Sector Expectations

* Bu çalışma, VI. Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin makale haline getirilmiş halidir.

^a Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, serkanoktem@mehmetakif.edu.tr

^b Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, sdeniz@mehmetakif.edu.tr

GİRİŞ

İnsanoğlu yaratıldığı günden itibaren sürekli olarak barınma ihtiyacını hissetmiş ve bu ihtiyaç insanoğlunun yapı inşa etme istediğini geliştirmiştir (Eşkinat 2011). On binlerce yıllık yaşam serüveni içinde mağaradan, sazlıklardan, ağaç dallarından başlayan medeniyet günümüzde yüzlerce metrelik gökdelenlere dönüşmüştür. İnsanoğlunun medeniyetler, şehirler, metropoller kurma isteği inşaat sektörünü her zaman canlı tutmuştur. Günümüzde de inşaat sektörü istihdam yaratan en büyük sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. 2015 yılında Sektörümüzün Gayri Safi Yurt İçi Hasıla İçerisinden aldığı pay %5,7 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının birinci çeyreğinde sektörü oluşturan faaliyetlerin toplam katma değer 975 milyar 156 milyon TL olmuş bu veriler ile sektörün Gayri Safi Milli Hasıla İçerisindeki payı 3,1 düzeyinde olmuştur (Web_1).

Sektördeki hareketlilik ve özellikle son yıllarda ölkemizde uygulanmaya başlayan kentsel dönüşüm süreci üniversitelerdeki inşaat mühendisliği ve inşaat teknolojisi bölümlerine olan talebi önemli ölçüde artırmıştır. Özellikle meslek yüksekokullarında bulunan inşaat teknolojisi programında eğitim gören öğrencilerin mezun olduktan sonar iş bulma oranlarının yüksek olması ve dikey geçiş sınavı ile fakültelerin inşaat mühendisliği ve mimarlık bölümlerine geçiş yapma olanağının bulunması bu bölümü cazip kılmaktadır. Ölkemizde 2016 yılı itibari 122 adet örgün öğretim, 74 adet ikinci öğretim olmak üzere toplam 196 adet inşaat teknolojisi eğitim birimi bulunmaktadır (Web_2).

BULGULAR VE YORUMLAR

Hâlihazırda eğitim faaliyetlerini sürdüren bu akademik birimlerin öğretim planları incelendiğinde bazı farklılıklar olduğu ve bu nedenle mezun olan öğrenciler arasına nitelik farklılıkları gözleendiği bir gerçektir. Bu farklılıkları irdeleyebilmek amacıyla 7 adet devlet, 3 adet vakıf üniversitesi buldukları farklı coğrafi konumlar ve taban puanları esas alınarak örnekleme alınmıştır. Bu üniversitelere ait yüksekokul isimleri ve taban puanları Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1: Meslek Yüksekokulu isimleri ve taban puanları

Üniversite Adı	Yüksekokul Adı	Taban Puanları	En Büyük Puan
İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ	Meslek Yüksekokulu	374.50092	422.91673
İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	Meslek Yüksekokulu	353.64404	353.64404
OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Meslek Yüksekokulu	338.87785	344.19031
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İzmir Meslek Yüksekokulu	320.32043	405.37643
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	Teknik Bilimler Meslek Y.O.	298.73424	380.78580
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	Sakarya Meslek Yüksekokulu	297.10205	392.08590
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	276.63534	380.57104
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ (ADANA)	Adana Meslek Yüksekokulu	278.87555	378.51478
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	Niğe Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	215.22495	361.11709
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ (BURDUR)	Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	234.12937	304.19506

* Bu alışma, VI. Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin makale haline getirilmiş halidir.

Öğretim planları incelemeye alınan bu üniversitelerin Avrupa Kredi Toplama ve Transfer Sistemi (AKTS) bilgi paketleri ilgili yükseköğretim kurumlarının internet sitelerinden indirilmiştir. Elbette farklı üniversitelerde farklı seçmeli derslerin olması doğaldır. Akademik birimlerde bulunun öğretim elamanlarının formasyonları, deneyimleri, çalıştıkları konular seçmeli derslerin belirlenmesinde önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak inşaat sektörü çok farklı imalatlar ve uygulamaların hüküm sürdüğü bir sektördür. Mezun öğrenciler sektör içinde çok farklı çalışma alanları ile karşılaşabilmektedirler. İnşaat ve mimari proje ofisleri, çelik yapı imalat firmaları, karayolu inşaatları, zemin araştırmaları, yapı denetim firmaları ve yapı denetim laboratuvarları, su getirme ve kanalizasyon firmaları ya da kurumları bunlara örnek verilebilir. 2016 yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesince kamu ve özel kesim sektör temsilcilerinden oluşan Meslek Yüksekokulları

danışma kurul toplantıları gerçekleştirilmiştir. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojisi programı danışma kurulu toplantısında kamu ve özel sektör temsilcileri öğrencilerin betonarme ve proje okuma yeteneklerinin olması gerektiğini, çizim yapabilme, inşaat ile ilgili yönetmelik ve mevzuatlara hakim olma, karayolu ve alt yapı imalatları konusunda bilgi sahibi olma, kentsel dönüşüm ve güçlendirme konularında bilgi sahibi olma, mesleği ile ilgili ölçü aletlerini kullanabilme yeteneklerine sahip olmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Bu sebeple mühendislik fakültelerinde de zorunlu olarak okutulan meslek dersleri ile inşaat teknikerliğinin gereklerini oluşturan dersler ve sektör temsilcilerinin talepleri öncelikli olarak değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirmede derslerin dört yarıyıldaki toplam ders saatleri esas alınmıştır. Değerlendirmeye alınan dersler ve toplam ders saatleri Tablo 2 de verilmiştir (Web_3-Web_12).

Tablo 2: Değerlendirmeye alınan dersler ve toplam ders saatleri

Üniversite Adı	Teknik resim	Mekanik ve statik	Yapı statiği	Betonarme	Çelik yapılar	Zemin mekaniği	Karayolu inşaatı	Yapı onarım ve güçlendirme	Topoğrafya	Hidrolik ve Hidroloji//Su Getirme	Bilgisayar destekli çizim ve tasarım	Yapı/ İmar Mevzuatı
İSTANBUL BİLGİ ÜNİ.MYO.	6	2	2	3	3	3	3	-	-	3	3	-
İZMİR EKONOMİ ÜNİ.MYO.	4	3	-	-	-	-	-	4	-	4	4	-
OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL) MYO.	-	3 (fizik)	3	3	-	4	-	-	-	-	4	-
DOKUZ EYLÜL ÜNİ. İZMİR MYO.	3	3	3	4	2	6	3	S (2)	3	2	6	-
AKDENİZ ÜNİ. (ANTALYA) TBMYO.	3	2 (fizik)	4	7	4	6	4	2+ S (2)	S (3)	2	6	-
SAKARYA ÜNİ. SAKARYA MYO.	4	-	3	4	3	4	S (3)	S (2)	S (3)	-	7	-
GAZİANTEP ÜNİ. TBMYO.	3	4	4	4	S (2)	6	3	2	3	S (2)	6	-
ÇUKUROVA ÜNİ. ADANA MYO.	3	2	3	4	3	5	2	S (2)	3	S (2)	6	-

* Bu çalışma, VI. Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin makale haline getirilmiş halidir.

a Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, serkanoktem@mehmetakif.edu.tr

b Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, sdeniz@mehmetakif.edu.tr

ÖMER HALISDEMİR ÜNİVERSİTESİ MYO.	3	2	3	4	S (3)	3	3	S (3)	-	S (2)	S (6)	S (2)
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ MYO.	4	-	4	4	4	4	4	S (2)	4	-	8	S (2)

S: seçmeli

Teknik resim dersi fen adamı olmaya aday öğrencilerin üç boyutlu düşünebilme, kesit ve görünüş kavramlarının en yalın halde öğrenildiği çizim esaslı bir derstir. Öğretim planları değerlendirmeye alınan yüksekokulların çoğunda farklı ders saatlerinde de olsa bu ders verilmektedir. Ancak bazı okullar arasında iki kat ders saati farkı bulunmaktadır. Mekanik ve statik dersi, temeli fizik –kuvvet kavramlarına dayanan bir derstir. Bu dersin de çok büyük oranda verildiği görülmektedir. Yapı statigi dersi inşaat bölümü açısından çok önem arz eden bir ders olmakla beraber değerlendirmeye alınan bir vakıf üniversitemizin müfredatında bulunmamaktadır. Betonarme inşaat sektörü açısından çok büyük bir alan ifade etmektedir. Yüksekokullarımızın çoğunda birbirine yakın ders saatleri ile bu ders verilirken, bir vakıf üniversitemizin müfredatında bulunmamaktadır.

Çelik yapılar özellikle ülkemizde endüstriyel yapılarda, spor tesislerinde sıklıkla kullanılmaktadır. Çelik yapılar tabloda görüleceği üzere bazı yüksekokullarımızda zorunlu, bazılarında seçmeli olarak bulunmasına karşılık iki vakıf üniversitemizin müfredatında bulunmamaktadır. Bu dersin zorunlu olarak öğrencilere verilmesinin öğrenciler açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Zemin Mekaniği ders özellikle geoteknik alanında faaliyet gösteren kuruluşlarda çalışan öğrenciler için önemli derstir. Bu ders farklı ders saatleri ile yüksekokullarımızda verilmektedir. Ancak ders saatleri arasındaki önemli farklılıklar göze çarpmaktadır. Karayolu İnşaatı dersi de bazı yüksekokullarımızda zorunlu, bazılarında seçmeli iken iki vakıf üniversitemizin müfredatında bulunmamaktadır. Bu dersin de zorunlu olması gerektiği düşünülmektedir. Son yıllarda çok güncel bir konu haline gelen kentsel dönüşüm sürecinin öğretim planlarına da yansması sevindirici bir gelişmedir. Öğretim planları incelenen yüksekokullarımızın çoğunda zorunlu ya da seçmeli olarak bu dersin bulunması sevindiricidir. Ancak iki vakıf üniversitemizin müfredatında bu ders bulunmamaktadır.

2016 yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy

Üniversitesince kamu ve özel kesim sektör temsilcilerinden oluşan Meslek Yüksekokulları Danışma Kurul toplantılarında arazide ölçme

aletlerinin kullanılabilmesinin önemi değinilmiştir. Arazi Ölçmeleri ya da Topoğrafya adı altında okutulan bu ders ilginçtir ki bazı yüksekokullarımızda hiç bulunmazken bazılarında ise seçmeli durumdadır. Oysa bu dersin zorunlu olması mezunların niteliğinde önemli bir farklılık yaratacaktır. Özellikle Devlet Su İşleri ve İl Özel İdarelerinde istihdam edilen inşaat teknikerlerinin çoğu meslek hayatlarında su getirme, alt yapı inşaatlarında görev almaktadırlar. Buna karşılık değerlendirmeye alınan yüksekokullardan sadece dördünde bu ders zorunlu ders kapsamındadır. Teknolojinin gelişmesi, çizim, tasarım ve bunların sunumundaki yenilikler inşaat teknolojisi öğretim planlarına Bilgisayar destekli çizim ve tasarım dersini zorunlu kılmaktadır. Yüksekokullarımızın tamamı yüksek ders saatleri ile bu dersi öğrencilerine vermektedirler. Özellikle kamu kesimi sektör temsilcilerinin bir diğer önemli talebi imar ve yapı mevzuatı ile ilgili bilgilerin öğrencilere verilmesi yönündedir. Bu konuda değerlendirilen öğretim planların çok büyük kısmında bu ders içeriği okutulmamaktadır. Sadece iki devlet üniversitemizde seçmeli olarak yapı mevzuatı dersi bulunmaktadır.

SONUÇ

Meslek yüksekokulları inşaat teknolojisi programı öğrencileri mezun olduklarında çok geniş bir perspektifte istihdam edilmemektedirler. Kamu ve özel kesim sektör temsilcileri hem uygulama, hem projelendirme hem de idari alanda bilgi ve beceri sahibi inşaat teknikerleri ile çalışmak istemektedirler. Meslek yüksekokulları inşaat teknolojisi öğretim planlarında görülen farklılıklar mezun niteliğinde önemli farklılıklara da yol açabilmektedir. Sektör açısından son derece önem arz eden çelik yapılar, topoğrafya, yapı mevzuatı gibi bazı derslerin farklı üniversitelerde seçmeli ders olarak okutulması, bu dersi herhangi bir sebeple seçmeyen öğrencilerin meslek yaşamlarında önemli bir eksiklik duymalarına da neden olmaktadır.

Her ne kadar ülkemizde Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi (İKMEP) ve Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi (METEK) kapsamında ortak öğretim programlarının uygulanması gibi denemeler yapılmış olsa da zamanla birçok yüksekokul kendi öğretim planı ile eğitime devam etme yoluna

* Bu çalışma, VI. Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin makale haline getirilmiş halidir.

gitmiştir. Ancak Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen program danışma kurulları gibi çalışmaların yaygınlaşarak ortak bir bilgi havuzu oluşturulması ve bu yolla sektörün beklentilerinin karşılanabildiği ortak öğretim planlarının uygulanması mezun niteliğine önemli katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

Eşkinat, R., (2011), Türk İnşaat Sektöründe (Toki'nin) Yeri Ve Etkisi. Econ Anadolu 2011 Post Crisis Dynamics Symposium Sempozyumuna Sunulmuş Bildiri.

Web_1. INTES Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası Temmuz 2016 İnşaat Sektörü Raporu http://intes.org.tr/content/insaat_2016.pdf, E.Tar: 10.01.2017

Web_2. İnşaat Teknolojisi Programı Bulunan Tüm Üniversiteler (2016). <https://yokatlas.yok.gov.tr/onlisans-program.php?b=30003>, E.Tar: 10.01.2017

Web_3. İstanbul Bilgi Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Öğretim Programı ve AKTS Kredileri https://ects.bilgi.edu.tr/Department/Detail?catalog_departmentId=29571&itemName=CourseStructureDiagram, E.Tar: 01.02.2017

Web_4. İzmir Ekonomi Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Öğretim Programı ve AKTS Kredileri. <http://ects.ieu.edu.tr/new/akademik.php?sid=crr>, E.Tar: 01.02.2017

Web_5. Okan Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu / İnşaat Teknolojisi Ders Müfredatı ve AKTS Kredileri. <https://www.okan.edu.tr/myo/sayfa/501/insaat-teknolojisi-2/>, E.Tar: 01.02.2017

Web_6. Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Öğretim Planı http://imyo.deu.edu.tr/userfiles/file/ogretimplan/og_rplan_1457697378.pdf, E.Tar: 01.02.2017

Web_7. Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Öğretim Planı http://teknik.akdeniz.edu.tr/_dinamik/43/166.pdf, E.Tar: 01.02.2017

Web_8. Sakarya Üniversitesi Sakarya Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Programı Ders Planı <http://www.smyo.sakarya.edu.tr/sites/smyo/file/inti>

[bak/Ins_Intibak.pdf](#), E.Tar: 01.02.2017

Web_9 . Gaziantep Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi programı Dersler ve içerikleri http://gantep.edu.tr/ab/dersler.php?bolum=20255840&bolum_id=1256, E.Tar: 01.02.2017

Web_10. Çukurova Üniversitesi Adana Meslek Yüksek Okulu İnşaat Bölümü İnşaat Teknolojisi Programı Öğretim Planı <http://adanamyo.cukurova.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1707>, E.Tar: 01.02.2017

Web_11. Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu / İnşaat Teknolojisi Bölüm Ders Planı <https://www.ohu.edu.tr/teknikbilimlermyo/insaatteknolojisi/dersplani>, E.Tar: 01.02.2017

Web_12 . Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu İnşaat Bölümü İnşaat Teknolojisi Programı Ders Kataloğu ve AKTS Bilgi Paketi <http://ects.mehmetakif.edu.tr/tr/index.php?page=birimDetay&bolumID=19&birimID=49&bTurID=4>, E.Tar: 01.02.2017

* Bu çalışma, VI. Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin makale haline getirilmiş halidir.